

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
úsek inšpekčnej činnosti
oddelenie metodických činností a tvorby inšpekčných stratégií
 Staré grunty 52, 841 04 Bratislava

**Správa o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách
 v materských školách v školskom roku 2014/2015 v SR**

Následné inšpekcie (NI) boli vykonané v **100** materských školách (MŠ). Z toho bolo **82** po *komplexnej*, **14** po *následnej* inšpekcii (NI) a **4** po *opakovanej* NI. S vyučovacím jazykom slovenským bolo **84**, s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) **13** škôl a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským boli **3** školy. Kontrolovaných bolo **94** štátnych, **5** súkromných a **1** cirkevná škola. Vykonané NI, aj podľa krajov, sú uvedené v tabuľke č. 1 a uplatnené opatrenia za SR vyjadruje tabuľka č. 2.

Tabuľka č. 1¹ Prehľad vykonaných následných inšpekcií v školskom roku 2014/2015

Vykonané následné inšpekcie v materských školách v SR	po		
	KI	NI	Opakovane po NI
Kraj			
Bratislavský	5		
Banskobystrický	8	3	
Košický	17		
Nitriansky	16	2	
Prešovský	14		4 ²
Trenčiansky	8	3	
Trnavský	11	3	
Žilinský	3	3	
Spolu podľa druhov inšpekcií	82	14	4
Spolu počet vykonaných následných inšpekcií	100		

Tabuľka č. 2 Prehľad uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení v materských školách za SR						
Spolu	941					
Z toho	odporúčania		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou	
Počet	492		337		112	
Z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%
	376	77,05	306	93,87	100	94,34
	neaktuálne		neaktuálne		neaktuálne	
	2	0,41	3	0,89	2	1,79
	nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť	
2	0,41	8	2,37	4	3,57	

Na odstránenie zistených nedostatkov bolo uplatnených **941** opatrení: **492** odporúčaní, **112** opatrení uložených Štátnou školskou inšpekciou (ŠŠI) a **337** opatrení prijali riaditelia kontrolovaných škôl. *Opodstatnenie stratilo 7* opatrení, z toho 3 opatrenia prijaté kontrolovanou školou, 2 odporúčania a 2 uložené opatrenia ŠŠI. *Nedali sa hodnotiť* 2 odporúčania, 8 opatrení prijatých kontrolovanou školou a 4 opatrenia uložené ŠŠI. Týkali sa organizovania výletov a športového výcviku, tiež realizácie následnej kontroly pri zistení

¹ vysvetlenie skratiek v tabuľke: komplexná inšpekcia – KI, následná inšpekcia – NI

² ZŠ s MŠ Michala Sopiru, Radvaň nad Laborcom 278; MŠ Šambron 103; MŠ Radoma 109; SMŠ Tobiáš, Solivarská 60, Prešov

nedostatkov, ktoré sa do uskutočnenia NI nezrealizovali; vypracovania plánu výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ), plánu práce a v ňom rozpracovania úloh z pedagogicko-organizačných pokynov (POP) a ich dvojazyčného vedenia, čo však nebolo možné preveriť z dôvodu zmien ustanovenia školského zákona o pedagogickej dokumentácii; evidovania sťažností a školských úrazov, ktoré nebolo možné skontrolovať pretože riaditeľovi nebolo doručené podanie a k úrazu nedošlo; prijímania detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou, čo vzhľadom na to, že o prijatie takeého dieťaťa do MŠ zákonní zástupcovia nepožiadali, nebolo možné preveriť.

Nedostatky zistené pri inšpekciách boli prevažne v/vo

- štruktúre/obsahu a aktuálnosti informácií školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)
- obsahu a aktuálnosti informácií školského poriadku
- dodržiavanie právnych predpisov v dokumentácii školy a v rozhodovaní riaditeľa
- organizovaní/forme predprimárneho vzdelávania a v jeho zabezpečení príslušným počtom striedajúcich sa učiteľov
- účinnosti vnútornej kontroly školy
- zohľadňovaní výchovno-vzdelávacích potrieb detí, ich rozvojových a výkonových možností
- napomáhaní rozvoja kľúčových kompetencií detí
- zabezpečení realizovaných aktivít školy a krúžkovej činnosti
- participácii poradných orgánov riaditeľa na pedagogickom riadení a internom vzdelávaní učiteľov
- rešpektovaní kvalifikačných predpokladov a príslušných požiadaviek pedagogických zamestnancov, v stanovení ich základného úväzku a rozsahu povinností

Uplatnených 492 odporúčaní smerovalo k odstráneniu nedostatkov týkajúcich sa

- doplnenia učebných osnov o charakteristiku obsahových celkov, hodnotenia stanovených cieľov, učebných stratégií a zdrojov
- funkčnosti a účinnosti poradných orgánov riaditeľa (prerokovanie obsahu, formy vedenia pedagogickej dokumentácie, interných materiálov a dohôd, interné vzdelávanie a evalvácia pedagogických zamestnancov)
- zintenzívnia a účinnosti vnútroškolskej kontroly
- akceptovania preventívnych výchovno-vzdelávacích programov a POP
- realizácie krúžkovej činnosti
- usporiadania denných činností vzhľadom na psychohygienické podmienky a výchovno-vzdelávacie potreby detí vrátane zabezpečenia pitného režimu
- rešpektovania dosiahnutej úrovne a rozvojového potenciálu detí včítane prispôsobovania náročnosti ich činnosti a zadávania divergentných úloh
- uplatňovania výučbových stratégií, všeobecne známych a odporúčaných metodických postupov, didaktických zásad vrátane nadobúdania základov, ovládania používania spisovnej podoby štátneho i materinského jazyka
- poskytovania priestoru deťom na sebahodnotenia a hodnotenie činností a činov iných
- záverečného hodnotenia učiteľov
- spektra učebných pomôcok a literatúry vrátane využívania príspevku určeného na výchovu a vzdelávanie (V a V) detí, ktoré mali jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky

Kontrolovaným školám na odstránenie zistených nedostatkov bolo ŠŠI uložených 112 a riaditelia prijali 337 opatrení, týkali sa

- vypracovania ŠkVP, dopracovania zákonom stanovených chýbajúcich častí včítane rozsahu učebných osnov, jeho prerokovania v pedagogickej rade, v rade školy a zverejnenia
- spracovania zákonom stanovených náležitostí školského poriadku
- spracovania pedagogickej dokumentácie a jej prerokovania v pedagogickej rade
- vypracovania abscentujúcej právnyimi predpismi stanovenej dokumentácie
- vedenia pedagogickej dokumentácie v triedach a školách s VJM dvojjazyčne
- vedenia dokumentácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)
- procesu rozhodovania, prijímania a dodržiavania počtu detí v triedach
- zriadenia poradných orgánov riaditeľa
- zabezpečenia predprimárneho vzdelávania príslušným počtom pravidelne sa striedajúcich učiteľov v triede
- akceptovania týždenného rozsahu hodín priamej VVČ
- spĺňania kvalifikačných predpokladov a osobitných požiadaviek na výkon pedagogickej činnosti v MŠ
- organizovania krúžkovej činnosti, aktivít, výletov a exkurzií
- realizovania náboženskej výchovy vo verejnej/štátnej MŠ v rozpore so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP)
- zabezpečenia rannej činnosti školského klubu spoločne s hrami a hrovými činnosťami detí učiteľom MŠ

Upozornenia

Upozornenia zriaďovateľom (22)³ sa dotýkali málo vyhovujúcej úrovne V a V; nevyhovujúcej úrovne riadenia a tiež materiálno-technického vybavenia; nezriadenia a nefunkčnosti rady školy; nepoužívania vyučovacieho jazyka v triedach s vyučovacím jazykom slovenským; nevydania pracovného poriadku; nezabezpečenia predprimárneho vzdelávania v triedach s celodennou V a V zodpovedajúcim počtom učiteľov; nespĺňania požiadaviek na výkon pedagogickej činnosti v MŠ a činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca; vymenovania riaditeľa školy do funkcie bez absolvovania výberového konania; nevyhlásenia výberového konania na obsadenie miesta riaditeľa školy; správnosti názvu školy a vyučovacieho jazyka v zriaďovacej listine; chýbajúceho pieskoviska.

Piati zriaďovatelia⁴, nezaslali odpoveď o riešení zistených nedostatkov v stanovenom termíne ŠŠI. Školskí inšpektori si overili ich splnenie až počas výkonu NI.

Zriaďovateľ⁵ Prešovského kraja neakceptoval upozornenie ŠŠI. Naďalej pretrvávalo v uvedenom kraji zamestnávanie učiteľov, ktorí nespĺňali kvalifikačné predpoklady a osobitné požiadavky na výkon pedagogickej činnosti v MŠ.

Okresný úrad v sídle kraja v Trnave bol upozornený ŠŠI na to, že zriaďovateľ⁶ vedome nevyhlásil výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa MŠ.

---

³ Obec: Šenkvice; Plavé Vozokany; Kmeťovo; Veľké Kosihy; Obišovce; Streda nad Bodrogom; Kojšov; Jablonov nad Turňou; Vlachovo; Harichovce; Veľký Slivník; Radoma; Šambron; Radvaň; Maď; Merašice; Belá; Mesto: Filakovo; Nitra; Jazyková škola SPEAK STAR spol. s r.o.; Kultúrne združenie občanov rómskej národnosti Košického kraja, n. o.

⁴ Obec: Šenkvice; Plavé Vozokany; Radoma; Šambron; Merašice

⁵ Obec Šambron

⁶ Obec Merašice

Napriek tomu, že po opakovanom upozornení zriaďovateľa⁷ zistené nedostatky pretrvávali, bol upozornený *Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline*. Zriaďovateľ následne zabezpečil opravu oplotenia, záhradného vybavenia a sociálneho zariadenia.

Iné zistenia nad rámec kontroly odstránenia nedostatkov

V školskom roku 2014/2015 sa MŠ Nitrianskeho kraja⁸ zapojila do Národného projektu inkluzívnej edukácie (PRINED) a prostredníctvom akceleračných programov zameraných na stimuláciu rómskych detí, vzdelávania učiteľov, materiálnej pomoci škole i prijatím asistenta učiteľa boli vytvorené ďalšie možnosti na zlepšenie podmienok cieľenej V a V detí so ŠVVP.

V *Trenčianskom kraji*⁹ neurčil riaditeľ ZŠ s MŠ zástupcu pre MŠ a personálne zmeny nastali v ďalšej škole, kde nastúpil nový riaditeľ a jeho poverený zástupca pre MŠ nespĺňal podmienku požadovanej dĺžky pedagogickej praxe. Zmena v súlade s platným právnym stavom nastala 01. 10. 2014.

Záver

Akceptovanie a splnenie odporúčaní a opatrení celkovo ovplyvnilo obsahovú, vecnú i formálnu úroveň *školských vzdelávacích programov*. Vzťahová nadväznosť jednotlivých častí vrátane zákonom stanoveného rozsahu učebných osnov vytvárala predpoklad komplexného podporovania rozvoja kľúčových kompetencií detí. Napomohlo k tomu stanovenie vlastných cieľov V a V, strategických zámerov rozvoja školy, pravidelnosť, adresnosť a prerokovávanie zistení z vnútroškolskej kontroly, interných materiálov a dohôd v pedagogickej rade. *Denné a školské poriadky* s nastavenými pravidlami vytvárali podmienky predprimárneho vzdelávania s ohľadom na zabezpečenie fyziologických, psychohygienických potrieb detí, zamestnancov, ostatných účastníkov V a V. Celkovo bolo zaznamenané zlepšenie úrovne pedagogického riadenia, uplatňovania základných funkcií poradných orgánov a prípravy učiteľov na priamu VVČ.

Riaditelia kontrolovaných škôl **akceptovali 77 % odporúčaní**. Náprava nastala v spracovaní dokumentácie aj v triedach a školách s VJM. Stanovené boli pravidlá chodu MŠ, organizácie predprimárneho vzdelávania vrátane vyváženého striedania sa spontánnych, riadených činností a záujmových školských i mimoškolských aktivít. Uspokojovanie fyziologických a psychohygienických požiadaviek bolo zaistené rešpektovaním výchovno-vzdelávacích potrieb, voľnou dostupnosťou detí k pitnému režimu a upustením nutnosti ich odpočinku po čase stanovenom ŠVP najmä päť- až šesťročných detí. Predpokladom dosiahnutia vzdelávacích štandardov bolo diferencovanie činností, zadávanie úloh na tvorivé a divergentné riešenia prostredníctvom zážitkového učenia sa, vytváranie príležitostí na hodnotenie a sebahodnotenie detí, čo malo kladný dopad na tvorivú produkciu, samostatnosť, sebahodnotenie sa a sebadôveru detí. V spolupráci so zriaďovateľmi bolo rozšírené spektrum učebných pomôcok, hračiek i odbornej literatúry s pozitívnym vplyvom na proces V a V. Očakávania týkajúce sa profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov napĺňalo ich vzdelávanie sa aj v rámci poradných orgánov riaditeľa podporené obsahovou konkretizáciou ročného plánu kontinuálneho vzdelávania. Úlohy preventívno-výchovných programov boli akceptované rozpracovaním v príslušnej dokumentácii školy a realizovaním nielen v priamej VVČ. Rešpektovaním metodického usmernenia ministerstva školstva bol zabezpečený jednotný postup pri vzniku a evidencii školských úrazov.

---

⁷ Obec Belá

⁸ MŠ, Osloboditeľov 36, Tekovské Lužany

⁹ ZŠ s MŠ, Horná Streda 391; ZŠ s MŠ Ľudovíta Vladimíra Riznera, Bošáca 369

Neakceptovaním 23 % odporúčaní vedúci pedagogickí zamestnanci nezabezpečili učiteľom spätnú väzbu týkajúcu sa zistení z hospitačnej činnosti s dôrazom na ich aj inovatívnu výučbu, úroveň rozvíjania kľúčových kompetencií a rešpektovanie osobitých potrieb detí pri V a V. Negatívny dopad na cieľový profesijný rast učiteľov malo ignorovanie povinnosti a práva učiteľov na vzdelávanie sa. Slabé materiálno-technické vybavenie brzdilo deti, napr. v nadobúdaní digitálnej, predčitateľskej, grafomotorickej gramotnosti, v uplatňovaní rolových a námetových hier. Stagnácia v oblasti pedagogického riadenia nastala tým, že riaditelia nespolupracovali s poradnými orgánmi a tým, že školy odignorovali skvalitnenie obsahu a vedenia dokumentácie.

Splnenie 94 % prijatých a uložených opatrení prispelo k zvýšeniu úrovne spracovania ŠkVP, školského poriadku v súlade so školským zákonom a ŠVP. Zreteľné informácie vytvárali podmienky s dôrazom na bezpečnosť a ochranu zdravia detí pri V a V a činnostiach s ňou súvisiacich pre naplnenie cieľových požiadaviek predprimárneho vzdelávania. Prispel k tomu aj počet detí zaradených do tried s rešpektovaním aj rozhodnutia RÚVZ. Kritériami hodnotenia boli stanovené požiadavky na VVČ z hľadiska činnosti učiteľov a detí, ktorými riaditelia napomáhali k skvalitneniu výučby. Zlepšená bola vecnosť pedagogickej dokumentácie vrátane jej vedenia na tlačivách, podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva. Prerokovaním a zverejnením ŠkVP, školského poriadku bola zabezpečená informovanosť o zámeroch a riadení školy, o organizácii V a V. Stanovenie postupov, zásad vykonávania jednotlivých činností v uvedených oblastiach vrátane vybavovania podaní bolo zabezpečené vypracovaním právnymi predpismi určenej dokumentácie. Vypracovaním individuálnych vzdelávacích programov boli zohľadnené špecifické výchovno-vzdelávacie potreby detí so ŠVVP v nadväznosti na odporúčania odborníkov príslušných poradenských centier. Zvýšila sa úroveň rozhodovania riaditeľov škôl a určenie zastupcov riaditeľa pre MŠ bolo predpokladom účinnejšieho odborného riadenia ZŠ s MŠ ako celku a tiež MŠ ako jej súčasťou. Absolvovaním právnymi predpismi určeného vzdelávania pedagogickí zamestnanci spĺňali príslušné kvalifikačné požiadavky na výkon pedagogickej činnosti v MŠ a výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca, čo vytváralo predpoklad účinného predprimárneho vzdelávania, riadenia školy a tiež dodržiavania ich týždenného rozsahu priamej VVČ.

Školy **nesplnením 6 % prijatých a uložených opatrení**¹⁰ obmedzili nastavenie podmienok včítane bezpečnosti a ochrany zdravia detí, eliminovania ich diskriminácie, celkovo riadenia prostredníctvom ŠkVP a školského poriadku. Dopad na predprimárne vzdelávanie malo aj nespĺňanie kvalifikačných predpokladov na výkon pedagogickej činnosti v MŠ. Hodnovernosť informácií o zrealizovaných VVČ ovplyvňovali ich nepravidelné záznamy v triednych knihách.

Dôsledkom nesplnenia prijatých opatrení školy *Bratislavského kraja*¹¹ súvisiacich s nesúlalom ŠkVP so ŠVP, neprerokovaním Konceptného zámeru rozvoja školy na roky 2013 – 2015 s radou školy, jeho neschválením zriaďovateľom a neprerokovaním ďalších podmienok prijímania detí do MŠ v pedagogickej rade bolo uloženie opatrení ŠŠI s určením zodpovednosti a termínu na ich splnenie.

Naďalej pretrvávajúce nesplnené opatrenia školskí inšpektori opätovne skontrolujú NI v piatich školách¹². Týkali sa určených náležitostí ŠkVP vrátane rozsahu učebných osnov

¹⁰ ZŠ s MŠ, Liptovské Revúce 232; MŠ, Třebíčska 1839, Humenné

¹¹ MŠ, L. Sáru 3 Bratislava

¹² ZŠ s MŠ, Vrbovce 147; MŠ, Plavé Vozokany 319; MŠ, Radoma 109; MŠ, Merašice 2; MŠ, Dlhá 88

a školského poriadku, zabezpečenia kvalifikovanosti výučby, vypracovania ročného plánu kontinuálneho vzdelávania.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom škôl

- kontrolovať a hodnotiť pravidelne, dôsledne, adresne spôsoby vyučovania učiteľov s dôrazom na rovnomerné rozvíjanie kľúčových kompetencií detí
- spolupracovať s poradnými orgánmi na pedagogickom riadení, skvalitňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti a profesijnom rozvoji učiteľov
- rešpektovať informáciami a nastavenými podmienkami predprimárneho vzdelávania zákonom stanovenú obsahovú štruktúru školského vzdelávacieho programu a školského poriadku

Zriaďovateľom

- rešpektovať kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti učiteľa v materskej škole a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca; dodržať požadovaný počet kvalifikovaných učiteľov striedajúcich sa v dvoch zmenách
- zabezpečovať optimálne materiálno-technické vybavenie škôl
- podporovať v spolupráci s riaditeľom profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov